

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	12
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	13
4	Organizace vzdělávání.....	14
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1	Zaměření školy.....	16
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	17
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	17
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	19
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	20
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky.....	21
6.1.1	Já a moje školka.....	21
6.1.2	Barevný podzim.....	24
6.1.3	Zimní čas.....	29
6.1.4	Jarní probuzení.....	34
6.1.5	Letní radovánky.....	41
6.1.6	Blok, rozšiřující vzdělávací nabídku.....	48
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	57
6.3	Dílní projekty a programy.....	57
7	Systém evaluace.....	59

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Do školky chodíme rádi, jsme tu všichni kamarádi.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Budyně nad Ohří, okres Litoměřice

SÍDLO ŠKOLY:

1. budova: Ladova 339, Budyně n.O., 411 18

2. budova: Okružní 366, Budyně n.O., 411 18

KONTAKTY:

e-mail: msbudyne@seznam.cz

web: ms.budyne.cz

REDIZO: 600080943

IČO: 72742721

IZO: 600080943

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Ladislava Rážková - ředitelka

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Lucie Stratinská - učitelka (spolu s celým kolektivem MŠ)

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Budyně nad Ohří

ADRESA ZŘIZOVATELE: Mírové náměstí 65, Budyně nad Ohří, 411 18

KONTAKTY:

e-mail: infomeu@budyne.cz

telefon: 416 863 007, 416 863 272

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2020

ČÍSLO JEDNACÍ: 67/20

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 5. 5. 2020

.....

ředitel školy

Ladislava Rážková - ředitelka

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: max. 75 dětí

Počet tříd: 3

1. třída "Klubíčko" - nejmladší děti

2. třída "Srdíčko" - předškoláci

3. třída "Dráček" - starší děti

Počet pracovníků: 6 učitelek, 2 školnice

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola v Budyni nad Ohří je rozdělena do dvou budov. Jedna z budov (Ladova 339) se nachází v širším centru města, v klidné části a disponuje velkou zahradou a dětským hřištěm, které slouží i veřejnosti. V blízkosti této budovy je základní škola, knihovna a školní jídelna. Druhá budova (Okružní 366) se nachází také v širším centru města a je současně zdravotním střediskem. Disponuje velkým dětským hřištěm, které slouží i veřejnosti. Tato budova slouží i jako SVČ Drak, které je součástí MŠ. Zde mají děti nabídku kroužků a volnočasových aktivit.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Budova v Ladově ulici byla postavena roku 1950. Jedná se o přízemní stavbu, kterou tvoří dvě herny, jídelna, ložnice, přípravná a výdejna jídla, sociální zařízení, kancelář, šatna, sklad, plynová kotelná, školní zahrada a dětské hřiště. Budova v Okružní ulici, též SVČ DRAK je jednopatrová, v prvním patře se nachází zdravotní středisko. Prostory pro MŠ jsou zde: herna, tělocvična, jídelna, sociální zařízení, přípravná a výdejna jídla, kancelář, sklad a dětské hřiště.

Dopravní dostupnost školy:

Do města, v blízkosti obou budov, jezdí pravidelně autobus z okolních vesnic.

Informace z historie školy:

1950 byla postavena MŠ (Ladova 339)

1999 proběhla rozsáhlá rekonstrukce s přístavbou (Ladova 339)

2010 vzniklo v SVČ Drak odloučené pracoviště MŠ (Okružní 366)

Doplňující informace z historie školy:

V roce 2009 bylo vybudováno hřiště u MŠ v Ladově ulici.

V roce 2009 byly ve třídě "Srdíčko" probourány dvě třídy v jednu.

V roce 2010 byla třída "Srdíčko" po celkové rekonstrukci (podlahová krytina, nový nábytek).

V roce 2011 byla třída "Klubíčko" částečně zrekonstruována (podlahové krytiny).

V roce 2013 byla třída "Klubíčko" vybavena novým nábytkem.

V roce 2019 byla třída "Dráček" vybavena novým nábytkem.

V roce 2019 byla třída "Klubíčko" částečně zrekonstruována (vymalování, nábytek, nový koberec)

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má natolik velké prostory, aby mohla být využívána počtem 75 dětí. Vzdělávací činnost probíhá ve třech třídách. 1. a 2. třída sídlí v Ladově ulici a 3. třída v Okružní (SVČ Drak).

Všechny tři třídy jsou vybaveny moderním a účelným nábytkem. Sedací nábytek pro děti je ve třech velikostech. Dětský nábytek i zařízení odpovídají počtu i věku dětí. Zdravotně hygienická zařízení jsou udržována v čistotě a přizpůsobena velikostem dětí. Pomůcky a náradí pro tělovýchovnou činnost jsou k dispozici všem třídám. Vše je bezpečné a zdravotně nezávadné (certifikované). Vybavení hračkami, pomůckami a náčiním pro všechny třídy odpovídá počtu i věku dětí. K pravidelnému doplnění těchto materiálních podmínek využíváme přidělené finanční prostředky od zřizovatele. Ve třídách jsou stanovena pravidla, jak mohou děti pomůcky, hračky a náčiní využívat. Většina těchto pomůcek je všem přístupná a na dobře viditelném místě. Všechny děti se podílí na každodenním úklidu svých hraček a učitelky je vedou k jejich správnému užití a péči o ně.

Prostředí naší MŠ je upraveno tak, aby každý rodič mohl své dítě před třídu doprovodit, aby rodině byly přístupné výtvarné práce a výtvary dětí a aby mohly komunikovat s učitelkou. Tvorba dětí je vystavována na nástěnkách a na stolicích v šatně a každá třída má svůj stanovený prostor. Každá třída má také informativní nástěnku a nástěnku s fotkami z akcí MŠ.

Na obě budovy MŠ bezprostředně navazuje zahrada či hřiště, kde děti mohou trávit čas v případě hezkého počasí. Obě hřiště mají hrací prvky a plochy, které jsou pro děti bezpečné. Prostory v MŠ splňují bezpečnostní i hygienické normy.

MŠ v horizontu tří let plánuje následující kroky pro zefektivnění podmínek vzdělávání: zateplení budovy, výměnu oken, opravu oplocení, úpravu plochy zahrady a vybudování pergoly (to vše v budově na Ladově ulici) a také výměnu oken a zateplení budovy na Okružní ulici.

3.2 Životospráva

Strava se do MŠ dováží z nedaleké školní jídelny. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Mezi jednotlivými pokrmy dodržujeme vhodné intervaly a je jim poskytován dostatek tekutin. Po celý den je zajištěn pitný režim ve třídě nebo v přilehlé výdejně.

Děti mohou odebírat:

- pouze přesnídávku (odcházejí domů před obědem)
- přesnídávku a oběd (odcházejí domů po obědě)

- přesnídávku, oběd a svačinu (odcházejí domů v odpoledních hodinách)

Denní rytmus se přizpůsobuje konkrétní situaci a individuálním potřebám dětí. Standardně ale probíhá přesnídávka a hygiena mezi 8:30 - 9:00, oběd a hygiena probíhá mezi 11:30 - 12:15 a svačina a hygiena mezi 14:00 - 14:30.

Pobyt venku probíhá při pobytu na zahradě, pobytu na hřišti, procházkách po okolí a procházkách v přírodě (v lese). Děti jsou každodenně (pokud je příznivé počasí) a dostatečně dlouho venku. Děti mají dostatek volného pohybu ve třídě i na zahradě.

Po obědě (po 12 hodině) se děti chystají na odpočinek. Respektujeme individuální potřebu spánku u každého dítěte. Pokud dítě neusne (cca po 30 minutách), je mu nabídnuta klidová činnost např. prohlížení knížek, pracovní listy, skládání puzzle atd.

Učitelky i ostatní pracovníci MŠ jdou dětem příkladem a chovají se podle zásad zdravého životního stylu.

Do budoucna bychom chtěli, ve spolupráci se zřizovatelem, vybudovat na školní zahradě pergolu. Děti by zde mohly svačit.

3.3 Psychosociální podmínky

Naším cílem je, aby děti, které MŠ navštěvují měly pocit bezpečí a jistoty. Respektujeme práva a potřeby dětí, nepřetěžujeme je a dbáme na pravidelné uvolnění a relaxaci. Rozvíjíme v dětech vzájemnou toleranci, ohleduplnost a sounáležitost. Problémy řešíme citlivě, ve spolupráci s rodiči.

Nově přichozí děti se většinou adaptují pozvolna. Ve spolupráci s rodiči volíme vždy takový způsob, který nejlépe vyhovuje jim i jejich dítěti. Dítě může do mateřské školy chodit nejprve třeba jen na 1 hodinu a pobyt postupně prodlužovat. Učitelky i ostatní zaměstnanci MŠ respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají k jejich uspokojení.

Všechny děti v naší MŠ mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností nebo netolerance ihned řešíme.

Děti jsou přirozeně vedeny k řádu a pravidlům ve společnosti. Jejich volnost a osobní svoboda jsou vyváženy odborným vedením.

Pokyny k vedení dětí jsou jasné a srozumitelné. Učitelka se věnuje celé třídě i konkrétnímu jedinci. Kolektiv ve třídě je pro děti společenstvím, ve kterém se cítí příjemně a jistě.

Všechny učitelky využívají vstřícného, empatického a naslouchajícího přístupu k dětem. Děti jsou zde vedeny k všestrannému rozvoji a pravidelně se střídají řízené i volné činnosti dětí. Uplatňujeme výchovný styl s nabídkou činností, která počítá s aktivní spoluúčastí i samostatným

rozhodováním dítěte. Zařazujeme aktivity přímo vedené pedagogem, aktivity nepřímo vedené pedagogem a dáváme dostatečný prostor pro spontánní hry. Dále hojně zařazujeme individuální aktivity.

Učitelky se snaží děti povzbuzovat a pěstovat v nich zdravé sebevědomí. Vyhýbají se negativním komentářům a vyhodnocují konkrétní projevy a výkony dítěte přiměřeně k osobnosti dítěte.

Ve vztazích mezi dětmi a učitelkami, také mezi učitelkami a rodiči panuje vzájemná důvěra a spolupráce. Učitelky se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Děti jsou pedagogickým vedením učitelek pozitivně prosociálně ovlivňovány. Učitelka jde dětem příkladem a učí děti vyvarovat se sociálně-patologickým jevům ve společnosti, případně pomáhá s jejich napravováním.

3.4 Organizace chodu

Zajišťujeme dětem pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci a zájmu dětí.

Provoz mateřské školy je celodenní, od 6:15 do 16:00. Rodiče jsou povinni předat dítě učitelce, která za něj v tu chvíli přebírá odpovědnost. Děti by do MŠ měly docházet do 8:00, je ale možno po předchozí domluvě přijít i později.

Režim v MŠ probíhá takto:

- **6:15 - 11:30** probíhají spontánní hry dle volby dětí, pohybové a relaxační aktivity, didakticky zacílené činnosti frontální, skupinové i individuální a pobyt venku (na hřišti, na zahradě, procházky, ...)
- **8:30 - 9:00** probíhá hygiena a přesnídávka
- **11:30 - 12:15** probíhá hygiena a oběd
- **12:15 - 14:00** probíhá hygiena, odpočinek, klidové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku
- **14:00 - 14:30** probíhá hygiena a svačina
- **14:30 - 16:00** odpolední zájmové činnosti

Do každodenního programu jsou zařazovány pohybové aktivity a při vhodném počasí jsou vykonávány i venku.

Učitelky se plně věnují dětem a dbají na jejich správné vedení a kvalitní vzdělávání.

Děti v MŠ mají potřebné zázemí, klid a bezpečí. Jsou zatěžovány přiměřeně k věku a mají možnost si kdykoliv odpočinout.

Nově příchozím dětem nabízíme individuální režim ve spolupráci s rodinou. Děti mají na adaptaci dostatek času a mohou si na školku zvykat postupně.

Poměr spontánních a řízených činností je v každodenním programu vyvážený, je také uplatňovaná nabídka činností. Vytváříme podmínky pro všechny druhy činností - individuální, skupinové, frontální.

Děti mají dostatek času a prostoru na spontánní hry. Snažíme se u dětí podporovat spontaneitu. Všechny aktivity organizujeme tak, aby děti vedly k vlastní aktivitě. Podporujeme v dětech také tvořivost, objevnost a chuť k experimentování.

V naší MŠ bereme ohledy na osobní soukromí dětí. Při osobní hygieně ale děti využívají společné umývárny a toalety, snažíme se však dbát na individuální potřebu dítěte, takže mu dle možností poskytujeme osobní prostor.

Dbáme také na to, aby děti měly možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, pokud nechtějí.

Plánování činností (třídní plán) tvoříme tak, aby odpovídal potřebám, možnostem a zájmům dětí. Při realizaci plánovaných činností využíváme dostatečné množství pomůcek, které připravujeme včas a s ohledem na bezpečí dětí.

Počty dětí ve třídě nejsou překračovány, aby mohla předškolní výchova probíhat kvalitně. Spojování tříd je omezeno pouze na nezbytně nutnou dobu.

3.5 Řízení mateřské školy

Vymezení povinností, pravomocí a úkolů zaměstnanců jsou jasně stanoveny. Velký důraz klademe na vzájemnou spolupráci. Máme vytvořený funkční informační systém uvnitř mateřské školy i ve spolupráci s rodiči a širokou veřejností. Ředitelka při vedení zaměstnanců vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Každý pedagog má určené své povinnosti a ředitelka je vede k jejich plnění. Ředitelka také motivuje zaměstnance ke kvalitním pracovním výkonům a vede tým ke spolupráci. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a všechny zaměstnance pozitivně motivuje a podporuje v jejich činnosti. Pedagogický sbor pracuje jako tým a všechny učitelky spolupracují i s rodinou dítěte.

Tvorba ŠVP je výsledkem celého týmu. Při jeho tvorbě se zaměřujeme na konkrétní potřeby a zájmy naší školy. ŠVP tvoříme tak, abychom ho mohly funkčně využívat při tvorbě TVP.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, s místní základní školou a dalšími organizacemi v místě bydliště (podle potřeby škola spolupracuje i s orgány státní správy a samosprávy). Dále škola

spolupracuje s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí zaměstnanci naší MŠ mají předepsanou odbornou kvalifikaci v oblasti předškolního vzdělávání. Pedagogický sbor i celý kolektiv MŠ funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se dále vzdělávají a ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesní růst celého pracovního týmu.

Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě. Při akcích školy a individuálních potřebách vzdělávací činnosti je překrývání prodlouženo.

Všichni zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Jejich chování je v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání.

V naší mateřské škole nabízíme logopedické služby, které probíhají 1x týdně a jsou poskytovány vyškolenými logopedickými asistentkami. Konzultujeme vadnou výslovnost s rodiči dítěte a dle potřeby i s SPC či klinickým logopedem.

3.7 Spoluúčast rodičů

Naším cílem je úzká spolupráce s rodinou při každodenním setkávání, na rodičovských schůzkách a na rodinných odpoledních či společných akcích. Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra, vstřícnost a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Pedagogové sledují individuální potřeby jednotlivých dětí a jejich rodin a snaží se jim vycházet vstříc. Velmi intenzivně s rodiči spolupracujeme zejména v době adaptačního procesu nových dětí v MŠ. MŠ ve spolupráci s rodiči také řeší případné problémy, které se týkají dítěte a jeho vzdělávání.

Rodiče mají také možnost se podílet na dění v MŠ. Mohou se účastnit i organizačně zapojit do rodinných odpolední, tvořivých dílniček a dalších akcích školy.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Pedagogové informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Všichni zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně a nezasahují sami do soukromí rodiny. Dále se také vyvarují přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola nemá bezbariérové vybavení. Momentálně nemáme děti se zdravotním postižením ani speciální třídu. V případě přijetí dítěte škola zajistí potřebnou péči. V mateřské škole jsou k dispozici pomůcky, dle rozmanitých potřeb dětí. Je zajištěna průběžná speciálně pedagogická péče (např. logopedie). Mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte, se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP) a podle potřeby i s jinými odborníky (klinickým logopedem, pediatrem).

V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a s požadavkem na podpůrná opatření, zajistí MŠ, v souladu s právními předpisy, výchovu a vzdělávání dítěte.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Naše škola se snaží vytvářet podmínky pro co největší využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. MŠ má dostatek pomůcek pro rozvoj kognitivních schopností dítěte. Vybavení vhodnými pomůckami je průběžně doplňováno.

Součástí MŠ je SVČ, kam (po konzultaci s rodiči) děti směřujeme. Děti vykazující nadání dále podporujeme v činnosti a jejich rozvoji. Rozvoj nadání organizujeme v odpoledních hodinách individuální péče a při návštěvách volnočasových kroužků v rámci SVČ (pěvecké, hudební, pohybové, výtvarné, dramatické apod.).

Pedagogové podporují zvědavost, tvořivost a fantazii dítěte a ve volném čase též vedou mimoškolní kroužky.

V ZŠ Budyně nad Ohří sídlí ZUŠ Roudnice nad Labem, kde se děti mohou věnovat hře na hudební nástroje.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček vhodných i pro dvouleté děti.

Ve třídě pro nejmladší děti ("Klubíčko") je použito dostatečné množství uzavíratelných a bezpečných skříněk a jiných kusů nábytku. Je zajištěna celková bezpečnost a také předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí třídy je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro spontánní hry, volný pohyb dětí i průběžný odpočinek.

MŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dvouletých dětí (menší záchody, nízko umístěná umyvadla a ručníky, apod.).

Šatna je vybavena přiměřeně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Každé dítě má své místo na sezení označené značkou a též věšák, přihrádku na drobnosti a přihrádku na boty.

Naše škola zajišťuje takový režim dne, aby naplňoval a respektoval potřeby dětí. Dbáme na pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, dostatek času na stravování a potřebný odpočinek.

MŠ vytváří podmínky pro úspěšnou adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami a požadavky rodiny. Dětem je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu jistoty a bezpečí (hračka z domova, vlastní deka apod.).

Vzdělávací a výchovně-vzdělávací činnosti jsou realizovány hlavně v menších skupinách či individuálně, podle aktuálního počtu, potřeb a volby dětí. Učitelka uplatňuje laskavý, ale důsledný přístup ke všem dětem. Dítě pozitivně motivuje a shovívavě hodnotí.

Ve třídě s nejmladšími dětmi učitelky dodržují kratší intervaly při střídání řízených a volných činností.

V MŠ jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V naší škole máme 3 třídy: 1. třídu "Klubíčko", 2. třídu "Srdíčko" a 3. třídu "Dráček"

"Klubíčko" - zde jsou umístovány děti nejmladší, věkově homogenní (věk 2-4 roky)

V této třídě pracují dvě učitelky a počet dětí je maximálně 27. Třída je zaměřena především na adaptování se a zvykání na režim ve školce (individuálně přizpůsobený adaptační režim). Děti se postupně seznamují s pravidly třídy a školy, pronikají do kolektivu dětí a dospělých, učí se respektovat autoritu i ostatní děti a jsou vedeny k základům vzdělávání spolu s logopedickou prevencí.

"Srdíčko" - zde jsou umístovány nejstarší děti, věkově homogenní (věk 5-7 let)

V této třídě pracují dvě učitelky a počet dětí je maximálně 28. Patří sem spolu s předškoláky také děti s odkladem školní docházky. Režim a výchovně vzdělávací činnost je zde zaměřena především na přípravu do ZŠ. Učitelky v dětech podporují samostatnost, zralost v oblasti biologické, psychologické i sociální a věnují se také logopedické péči. Děti s OŠD mají svůj individuální vzdělávací plán, který vytváří pedagog za možné spolupráce s PPP nebo SPC.

"Dráček" - zde jsou umístovány děti starší, věkově homogenní (věk 3-5let)

V této třídě pracují dvě učitelky a počet dětí je maximálně 20. Tato třída se nachází, na rozdíl od prvních dvou tříd, v jiné budově (SVČ). Učitelky se zaměřují na prohlubování pravidel a režimu školy, na rozvoj samostatnosti a na logopedickou péči. Podporují děti ve všech vývojových oblastech (biologické, psychologické i sociální). Dále v dětech posilují dobré mezilidské vztahy, uvádějí je do společnosti a také do základů společenského chování.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Všechny třídy máme věkově homogenní, aby si děti mezi sebou rozuměly a rozdíly mezi nimi byly minimální. Je také možné na přání rodičů či na zvýhodnění dané situace (např. sourozenci ve stejné budově popř. ve stejné třídě) třídu věkově homogenních dětí doplnit o dítě mladší i starší. V umístění dětí do budov školy vycházíme rodičům vstříc, ale sami jim nabízíme možnost, která je pro ně nevhodnější a pro dítě nejlepší.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Ve všech třídách se učitelky překrývají 2 hodiny a více. U nejmladších dětí se překrývají maximální možnou dobu a především podle aktuální potřeby (adaptační režim, školní akce, projekty, nácvik na představení a besídky apod.). Současně oba pedagogové působí každodenně při vycházce či pobytu na hřišti nebo na zahradě, při vydávání obědů, při odpočinku a rozdávání dětí po obědě.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

- **Dítě pro které je předškolní vzdělávání povinné** : zákon č. 561/2004 Sb. (školský zákon) - § 34 a odst. 2 a § 179 odst. 2

Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu ("spádová mateřská škola").

- **Děti s místem trvalého pobytu na území obce, která školu zřizuje** : zákon č 128/2000 Sb., o obcích - § 2 odst. 2 a § 35 odst. 2
- **Děti podle věku (od nejstarších po nejmladší)** : zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) - § 4, § 5, § 33

Cílem předškolního vzdělávání je výchova a vzdělávání, nikoliv "pouze" péče o děti v době, kdy se o něj nemohou postarat rodiče či jiné osoby. Dítě přijaté k předškolnímu vzdělávání musí být způsobilé plnit požadavky, které jsou stanoveny rámcovým a školním vzdělávacím programem. Na základě poznatků z pedagogiky a vývojové psychologie lze usuzovat, že čím je dítě starší, tím má větší potřebu socializace a získávání nových vědomostí, dovedností a návyků, a je výše uvedené požadavky schopno lépe plnit.

- **Děti s trvalým pobytem v jiných obcích podle věku od nejstarších po nejmladší**

Forma zveřejnění data a podmínek zápisu je hlavně mediální. Tyto informace rodiče naleznou na kabelové televizi, na internetových stránkách, mobilním rozhlase, hlášením místního rozhlasu a také na nástěnkách či dveřích na odpovídajících místech (MŠ, SVČ, ZŠ). Odpovědnou osobou je ředitelka školy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola je institucí, která slouží dětem a jejich vzdělávání. Děti se svými rodinami a jejich přirozené potřeby a zájmy jsou pro nás prioritou. Zabezpečujeme zdravý rozvoj a prospívání dítěte, snažíme se uspokojovat všechny jeho potřeby. Dbáme na to, aby se všechny děti cítily bezpečně a zažívaly pocit úspěchu. Respektujeme jejich jedinečnost, osobní možnosti a individualitu. Naším hlavním pedagogickým záměrem je dítě cílevědomě vést, vychovávat a vzdělávat, čímž mu poskytujeme dobré základy do života i dalšího vzdělávání.

Záměrem výchovného působení a filosofií naší školy je vytvořit MŠ rodinného typu s úzkými vazbami na rodinu. Chceme umožnit dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, kde se budou cítit dobře, kde panuje kamarádská nálada, pochopení a láska.

Zaměřujeme se na rozvoj dětí po stránce fyzické, psychické i sociální. Usilujeme o to, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, jež je schopná zvládat nároky života, které jsou na ní běžně kladeny a které na ní v průběhu života nevyhnutelně čekají.

Vycházíme z předpokladu, že každé dítě má právo být jiné, mít potřeby, rozvíjet se a učit rozdílným způsobem a tempem. Podporujeme takový způsob vzdělávání, který je pro rozvoj a učení dítěte přirozený. Celý výchovně vzdělávací proces je zaměřen na rozvíjení individuálních schopností dětí a rozvoj jejich osobnosti. Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte. Pěstujeme v nich zdravé sebevědomí. Klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Učíme je zdravému životnímu stylu a uvědomění si vlastní odpovědnosti za své chování, jednání a svojí bezpečnost. Snažíme se, aby u nás děti byly šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základu veškerého přirozeného poznávání. Také podporujeme přirozený pohyb v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Dále vycházíme z toho, že dítě předškolního věku se rozvíjí a učí na základě prožitkového poznávání a vlastní aktivity (tím, co samo dělá, co si zkusí a prožije).

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- rozvoj dětí a jejich schopností učit se a poznávat svět kolem sebe

(rozvoj vrozených dispozic a schopností dětí, rozvoj myšlení a rozhodování, podpora dětské zvědavosti a potřeby objevovat, práce s informacemi, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností)

- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

(rozvoj solidarity a empatie, budování dobrých mezilidských vztahů, rozšiřování dětských obzorů, vytváření a rozvoj hodnot spojených se zdravím, vedení dětí k celkovému zdravému životnímu stylu, vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí s potřebou ho chránit, zvyšovat kulturní úroveň dětí)

- získání osobní samostatnosti a schopnosti se projevat jako samostatná osobnost působící na své okolí

(rozvíjet a poznávat sebe sama, pěstovat zdravé sebevědomí a sebedůvěru, rozvoj zájmů a zájmových aktivit, prevence šikany, rozvoj tolerance, rozvoj spolupráce, naučit se přizpůsobovat se každodenním změnám)

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Výchovně vzdělávací proces uskutečňujeme ve všech činnostech a situacích, které v průběhu dne nastanou. Specifickou formou představuje didakticky zacílená činnost, ve které naši pedagogové společně s dětmi naplňují konkrétní vzdělávací cíle a to formou řízeného učení. Toto učení stavíme na aktivní účasti dětí. Dbáme na to, aby učení bylo založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a situačním učení a to frontálně, skupinově či individuálně.

Zejména u dětí od 2 do 3 let je naše vzdělávání založeno na situačním učení, učení nápodobou, učení vlastním prožitkem a především učení hrou, zpravidla v menších skupinkách či individuálně. U dvouletých dětí dbáme na časté opakování činností, pravidelné rituály, trénování návyků a praktických dovedností s ponecháním co největšího prostoru pro volnou hru a pohybové aktivity.

Hra je velmi důležitou činností u dětí v předškolním období. Přispívá k harmonickému formování dítěte, umožňuje mu dosahovat cílů ve vzdělávání a je také prostředkem vzdělávací práce. Hra svým obsahem a formou odpovídá osobnosti dítěte a dovoluje tak učitelce jej lépe poznat a zvolit tak adekvátní formy a metody dalšího učení.

Učitelka ve svém postupu využívá všech stádií her - individuální, párové, skupinové. Také motivuje děti k námětovým, dramatickým a konstruktivním hrám. Učitelka rovněž děti seznamuje s pravidly her a to především u pohybových a didaktických her.

V naší MŠ zajišťujeme stálý a pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí s přiměřeně podnětným prostředím a činnostmi. Ve vzdělávacím procesu používáme různých organizačních forem činností dětí, které umožňují dosáhnout žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich promyšlené a účelné střídání probouzí v dětech zájem, kterého hojně využíváme a děti se tak učí se zaujetím.

U dětí se specifickými vzdělávacími potřebami vycházíme z jejich IVP, které pro ně připravujeme a upravujeme dle potřeby v průběhu celého roku. V každodenních činnostech na tyto IVP bereme ohled a práci s dětmi jim přizpůsobujeme.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří např. školní akce, které cíleně doplňují a zpestřují pobyt v MŠ (plavecký výcvik, společné akce dětí a rodičů, školní výlety, návštěvy divadla apod.). Tyto činnosti zařazujeme v průběhu celého roku.

Pedagogové uplatňují aktivity spontánní a řízené, vzájemně provázané a vyvážené v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

Během každodenního vzdělávání je velmi důležitá tvořivá improvizace učitelek a schopnost pružně a citlivě reagovat na každou vzniklou situaci. Pedagog respektuje fyziologické, kognitivní, sociální a emocionální potřeby dětí dané věkové skupiny. Veškeré činnosti organizujeme pro děti zajímavým způsobem tak, aby se každé dítě cítilo jistě, spokojeně a bezpečně, aby na něj vždy působilo podnětné a obsahově bohaté prostředí. Umožňujeme dětem bavit se přirozeným způsobem, respektujeme individualitu každého dítěte a podporujeme jeho zvědavost a potřebu objevovat.

Při plánování, ale také při každodenní práci s dětmi má učitelka na zřeteli cíle, kompetence a výstupy stanovené v RVP PV.

Metody vzdělávání:

V procesu vzdělávání dětí používáme různých metod – slovní, názorné i praktické činnosti. Výběr metody vždy závisí na didaktickém cíli.

Ke slovním metodám patří například návody, vysvětlení, popis, vyprávění, rozhovor, beseda, předčítání. Slovní metody vhodně spojujeme s praktickou činností. Do skupiny názorných metod patří především pozorování, předvádění, pokus, exkurze a vycházka. Názorné metody často spojujeme s metodami praktické činnosti, například experimentování. Tyto metody přinášejí navíc dětem citový prožitek, který je dětem blízký (prožitkové učení). V této fázi pak zařazujeme rovněž

učení metodou "řešení problémů". Chceme, aby děti poznávaly pokud možno všemi smysly, aby si učení prožily.

Poznávání nabízí učitelka dítěti postupně (od jednoduchého ke složitějšímu). Trvalost těchto poznatků u dětí zajišťuje učitelka stálým opakováním a působením na různé smyslové orgány.

Při naplňování vzdělávání se držíme zásad jako jsou: cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost, posilování vlastní samostatnosti, podporu kreativity a fantazie a individuální přístup.

Využíváme také formativní hodnocení, při kterém poznáváme, jak vhodné metody a formy zdělávání jsme využili a také jak s dětmi vhodně postupovat dál.

Učitelky znají věkové a individuální zvláštnosti dětí a dbají na přiměřenost jak v oblasti tělesného, tak i rozumového rozvoje dětí.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným vytváříme IVP, které pravidelně upravujeme a přizpůsobujeme tak, aby stále vyhovovaly jejich potřebám a možnostem. Dětem s OŠD také zpracováváme IVP a to na základě doporučení PPP nebo SPC a ve spolupráci s rodiči. V každodenních činnostech na tato IVP bereme ohledy a práci s dětmi jim přizpůsobujeme. Dětem věnujeme maximální individuální přístup, využíváme speciální didaktické pomůcky, didaktické a grafomotorické listy a odbornou literaturu.

Děti, které mají vytvořené IVP hodnotíme pro SPC nebo PPP podle požadavků dané instituce.

Na začátku roku vytvoříme každému dítěti složku, kde jsou průběžně (po celou dobu docházky do MŠ) zaznamenány vývojové fáze (sociabilita, sebeobsluha, motorika a pohybové dovednosti, lateralita, grafomotorika, kresba, rozumové dovednosti, řeč). Učitelky se složkou pravidelně pracují a na konci každého pololetí děti hodnotí (jejich pokroky, zvláštnosti apod.). Každé dítě v naší MŠ má tak vytvořený svůj osobní vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem pracuje a bere se na něho ohled v jeho individuálních zvláštnostech.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

V rámci vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a nadanými dětmi spolupracujeme se SVČ, které je součástí MŠ.

Zodpovědné osoby:

Odpovědnými osobami jsou učitelky v MŠ, učitelky - logopedické asistentky, vedoucí zájmových kroužků, pediatři, odborníci z poradenských zařízení a rodiče.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dvouletým až tříletým dětem nabízíme přirozené učení hrou, nápodobou a vlastním prožitkem. Ve třídě máme dostatek podnětů, pro takto malé děti a nabízíme jim odpovídající činnosti. Při učení dětí uplatňujeme především rituály a časté opakování činností. Dbáme na individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí v každodenních činnostech.

Učitelky jsou si vědomy, že dvouleté děti jsou při poznávání a experimentování méně obratné, než starší děti, a proto u nich dodržujeme přísnější hygienická i bezpečnostní opatření. Dětem jsou v jejich třídě ("Klubíčko") srozumitelně nastavena pravidla k užívání i uklízení hraček a pomůcek.

Šatna je vybavena dostatečně velkým prostorem, aby zde každé dítě mohlo mít náhradní oblečení a hygienické potřeby. Při oblékání a hygieně pomáhají dětem učitelky i provozní pracovnice (též při stravě).

Zajišťujeme dětem i rodičům dostatečný prostor pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Klademe velký důraz na spolupráci s rodinou. Učitelky zde projevují větší trpělivost a laskavý, avšak důsledný přístup k dětem.

Ve třídě s nejmladšími dětmi učitelky dodržují kratší intervaly při střídání volných a řízených činnostech. Režim dne je pružný, aby bylo možno respektovat potřeby dětí (realizace činností, stravování, odpočinek).

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Já a moje školka

Název integrovaného bloku	Já a moje školka
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Hlavním smyslem tohoto bloku je zejména postupná adaptace nových dětí v MŠ a také přechod do nové (vyšší) třídy pro děti, které již do školky chodily. Děti se sžívají s novým prostředím, učí se orientaci ve své třídě a v celé školce. Dále se seznamují s novými dětmi, učitelkami a dalším personálem MŠ. Děti jsou seznámeny s bezpečným chováním v MŠ.</p> <p>Ve třídách jsou formulována základní pravidla soužití, která se děti učí dodržovat. Učí se zde společenskému chování, třídním rituálům a hygienickým návykům. Naším záměrem je v tomto období vybudovat v dětech pozitivní vztah ke školce i učitelkám a vytvořit dobře fungující a pravidla respektující skupinu. Jazykové a pohybové dovednosti jsou zde zastoupeny zpravidla rituálními říkankami a písničkami s pohybem.</p> <p>Starší děti se zde hlavně sžívají s novou třídou a vyšším stupněm vzdělávání. Je jim poskytována čím dál větší míra samostatnosti a podpora individuality, rozvoj tvořivosti a fantazie.</p> <p>Tento blok realizujeme v měsíci září.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Poprvé ve školce/v nové třídě • Skřítek "Pořádníček"

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
	rozvoj a užívání všech smyslů	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
		<p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p>
		<p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
		<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
		<p>spolupracovat s ostatními navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
	<p>získání relativní citové samostatnosti</p>	<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
	<p>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>
	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti záměrně se soustředit na činnost a udržet

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	pozornost poznat některá písmena a číslice, popř. slova naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

6.1.2 Barevný podzim

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Podzim nám poskytuje mnoho příležitostí k rozvoji smyslů, které hojně využíváme. Je plný vůní, chutí a barev, což využíváme při prožitkovém učení. Do popředí stavíme výlety do přírody spojené s pozorováním podzimních krás a sběrem podzimních plodin. Učíme děti poznávat znaky podzimu, hlavně proměnlivost přírody. Dílčí témata jsou zaměřena např. na sběr hub, padání listů, podzimní počasí, pouštění draků, Halloween, plody stromů, sezonní ovoce a zeleninu a také na změny v přírodě. Tento blok zpracováváme v měsících říjen - listopad.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Podzimní počasí • Na zahrádce, na poli • Halloween • Podzim dveře zavírá, zima vrátka otvírá

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit sledovat a vyprávět příběh, pohádku učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj kooperativních dovedností rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
komunikuje v běžných situacích bez zábran a	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	být aktivní i bez jejich opory navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vědomě využívat všech smyslů, záměrně

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) poznat některá písmena a číslice, popř. slova
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) poznat některá písmena a číslice, popř. slova
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	(spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.1.3 Zimní čas

Název integrovaného bloku	Zimní čas
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Hlavním smyslem tohoto integrovaného bloku je přiblížení zimních krás dětem.</p> <p>V období, kdy chodí Mikuláš se svou družinou, se zaměřujeme především na odstranění strachu z pohádkových bytostí. Děti se ve školce musí cítit v bezpečí a jistotě a učí se rozpoznávat rozdíl mezi dobrem a zlem, realitou a fikcí. Návštěvu Mikuláše zpravidla spojujeme s krátkou besídkou.</p> <p>Předvánoční čas je časem pohádek a těšení se na "Ježíška". Toto období využíváme pro posílení mezilidských vztahů. Upevňujeme vztahy mezi dětmi a také vztahy s rodiči a přáteli školy. Pořádáme besídky a vánoční tvořivé dílničky.</p> <p>V lednu a v únoru se zaměřujeme na zimní přírodu, zimní sporty a zimní oblečení. Také děti seznamujeme se životem zvířat např. se zimním spánkem, krmení zvířete a stopami ve sněhu.</p> <p>Zimní počasí s sebou přináší i občasná nachlazení a nemoci, takže se také věnujeme ochraně zdraví.</p> <p>Předškolní děti se v tomto období připravují na zápis do 1. třídy. Navštíví základní školu a seznámí se s jejím prostředím.</p> <p>Tento blok realizujeme v měsících prosinec - únor.</p>

Název integrovaného bloku	Zimní čas
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Brzy přijde Mikuláš • Těšíme se na Vánoce • Zima přišla, to to zebe • Zdravý jako rybička

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	apod.)	<p>postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	<p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat</p> <p>seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zachovávat správné držení těla ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	napodobuje modely prosociálního chování a	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.4 Jarní probuzení

Název integrovaného bloku	Jarní probuzení
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Jarním probuzením se do přírody vrací barvy, zvuky a vše se probouzí k novému životu. V tomto období v dětech upevňujeme vztah k přírodě, seznamujeme je se světem zvířat a rostlin a přibližujeme život v různých ekosystémech. Děti se naučí vnímat změny, které s sebou toto roční období přináší a také si vybudují pevnější vztah k živé i neživé přírodě. Řadu činností přesouváme ven, na školní

Název integrovaného bloku	Jarní probuzení
	<p>zahradu a propojujeme s pohybem na čerstvém vzduchu. Začátek jara přivítáme vynášením Morany, kterou děti samy vyrobí a vynesou ji k blízkému toku Ohře. Součástí jarního integrovaného bloku je také příprava na Velikonoce a jejich oslava. Opět upevňujeme vztahy s rodinou dětí besídkami a tvořivými dílničkami na toto téma. S dětmi si připomeneme také oslavy spojené s pálením čarodějnic. V tomto období také děti blíže seznámíme se strukturou, funkcemi a vztahy v rodině. S dětmi slavíme svátek matek a s tím spojenou besídku pro maminky a tatínky, dědečky a babičky. Později také oslavíme svátek dětí spojený s různými druhy soutěží a her. Naučíme děti, co je symbolem domova a také to, že na světě nejsme sami. Přiblížíme existenci jiných kultur a připomeneme, že svět je plný různých dětí. Budujeme v dětech vzájemný respekt a toleranci. Tento blok realizujeme v měsících březen - červen.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro vládu zimě vzalo, všemu kolem sílu dalo • Hody, hody, doprovody • Máme rádi zvířata, nejhezčí jsou mláďata • Půjdu kolem lesů, luk, do zahrádek dělám kuk! • Slet čarodějnic • Maminka má svátek (moje rodina) • Všechny děti mají svátek

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě	osvojit si elementární poznatky o okolním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno utvořit jednoduchý rým chápat slovní vtip a humor naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
		třeba se chovat	
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	
	se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zachovávat správné držení těla
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které	poznat napsané své jméno	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p>
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

6.1.5 Letní radovánky

Název integrovaného bloku	Letní radovánky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Letní blok je zaměřen především na pobyt venku. S dětmi chodíme na procházky, častěji zařazujeme pobyt na zahradě či na hřišti a jezdíme na školní výlety. Během letního provozu také rozšiřujeme povědomí o jiných kulturách, o cestování, pobytu u vody a hlavně bezpečnosti při venkovních aktivitách.</p> <p>Velmi obsáhlým dílčím tématem je Akademie, což je každoroční přehlídka vystoupení dětí, na která se nacvičuje v průběhu celého června. Akademie je pro naše město vyvrcholením celoročního snažení dětí z MŠ, žáků ze ZŠ a SVC.</p> <p>Dílčí téma Ahoj, školko! se zaměřuje na odchod dětí do ZŠ, a také na rozloučení se s mladšími dětmi před prázdninami.</p> <p>Tento blok realizujeme v měsících červen - srpen.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Akademie • Ahoj, školko! • U vody • Cesta kolem světa

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy zachovávat správné držení těla
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	utvořit jednoduchý rým
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		slova, kterým nerozumí) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
projevuje dětským způsobem citlivost a	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	<p>vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucitit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí</p> <p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	<p>neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj kooperativních dovedností rozvoj schopnosti sebeovládání	spolupracovat s ostatními vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

6.1.6 Blok, rozšiřující vzdělávací nabídku

Název integrovaného bloku	Blok, rozšiřující vzdělávací nabídku
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Poslední blok je blokem univerzálním. Nepojí se k žádnému ročnímu období a témata z něj lze tedy použít kdykoliv, během celého roku.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Jedeme na výlet • Ten dělá to a ten zas tohle • Hrajeme si s pohádkou • Přírodu chráníme - odpady třídíme • Hravě o dopravě • Hola, hola, škola volá! • Sportování to nás baví, zlepšíme si svoje zdraví

Název integrovaného bloku	Blok, rozšiřující vzdělávací nabídku
	<ul style="list-style-type: none"> • Knížka je můj kamarád • U babičky, u dědečka • Naše tělo • Cesta do pravěku • Co bylo, když jsme tu ještě nebyli • Kvasnička ti poradí, kde máš hledat poklady • Zvířata kolem nás

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti sebeovládání	zorganizovat hru
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se	získání relativní citové samostatnosti	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého		dokončení uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
a dění v prostředí, ve kterém žije		bylo zajímavé, co je zaujalo)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
rozhodovat o svých činnostech nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit		
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti uvědomění si vlastního těla	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat některá písmena a číslice, popř. slova
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno sledovat očima zleva doprava sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je	seznamování s pravidly chování ve vztahu k	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
otevřené aktuálnímu dění	druhému	vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých;

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
toho chovat	autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	k němu	v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Hlavní myšlenkou při tvorbě TVP je zaměření na rozvoj individuálních schopností dětí a rozvoj jejich osobnosti. Upřednostňujeme smyslové vnímání, rozvoj komunikativních dovedností, respektujeme jedinečnost, individualitu, možnosti a schopnosti dětí. Právě na tyto zásady dbáme při plánování výchovně-vzdělávacích činností.

Při tvorbě ŠVP se opíráme o RVP PV (charakteristika, cíle a očekávané výstupy). Podle našeho ŠVP a podle aktuálních možností, věku, individuálních zájmů a potřeb dětí tvoříme TVP.

Učitelky v jednotlivých třídách vypracovávají týdenní až měsíční třídní plány. Podle 6 integrovaných bloků, které jsou zaměřeny především na roční období vybírají témata, která nejvíce vyhovují potřebám jednotlivých tříd. Plány jsou písemně zpracovány a učitelka s tímto záznamem každodenně pracuje. TVP jsou pravidelně hodnoceny. Učitelka hodnotí samu sebe a také vyplňuje dětmi zvládnuté úkoly a jejich pokroky.

Na tvorbě TVP se podílejí obě učitelky z dané třídy, společně vyberou téma, které přináleží k IB a dohodnou se na společném postupu. Učitelky se při plnění TVP zaměřují na realizaci klíčových kompetencí, dále plní dílčí cíle a poté hodnotí očekávané výstupy.

6.3 Dílčí projekty a programy

1. Loučení s prvňáčky
2. Plavecký kurz
3. Barevný týden

4. Drakyáda
5. Halloween
6. Mikulášská besídka
7. Vánoční besídka s nadílkou
8. Vánoční dílnička
9. Vánoční výstava
10. Den v knihovně
11. Karneval
12. Vynášení Morany
13. Den maminek a tatínků
14. Den babiček a dědečků
15. Den laskavosti
16. Velikonoční dílnička
17. Velikonoční výstava
18. Dětský den
19. Akademie
20. Rozloučení se školáky
21. Historie města
22. Recyklování
23. Doprava
24. Sportovní odpoledne

Dále organizujeme divadelní představení, cirkusová představení, naučné besedy, malé technické univerzity a školní výlety.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Podmínky vzdělávání	Cílem je zhodnotit pedagogické podmínky, materiální podmínky, ekonomické podmínky, bezpečnostní podmínky, organizační podmínky a psychohygienické podmínky školy.	dotazníky, diskuze, hospitace, analýzy plánů a příprav, průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, pedagogické rady a provozní porady, záznamy z rad a pedagogických porad, rozhovory s pedagogy a dalšími pracovníky školy, konzultace, rozbor, fotodokumentace, prohlídka prostor a vybavení školy, tabulky, monitoring	hodnocení probíhá průběžně (dle potřeby během celého roku) nejméně však 1x ročně, evaluace ekonomických podmínek 4x ročně (přehled čerpání)	ředitelka školy ve spolupráci s pedagogy
ŠVP a jeho soulad s TVP a RVP PV	Cílem je zhodnocení výchovného programu jako celku. Ověřujeme soulad TVP - ŠVP - RVP PV. Hodnotíme naplňování stanovených záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce.	záznamy o rozvoji dítěte (hodnoticí formulář), hospitační záznamy, výstavy a vystoupení dětí, dotazníky, konzultace, pedagogické rady, analýza příprav pedagogů, hodnocení školy	průběžně (dle potřeby během celého roku), záznamy o rozvoji dítěte minimálně 2 x ročně	ředitelka školy ve spolupráci s pedagogy
Průběh vzdělávání	Cílem je hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP.	konzultace učitelek, hospitace, monitoring, dotazníky, pedagogické rady	průběžně (dle potřeby během celého roku), dotazníky 1 x ročně	ředitelka školy ve spolupráci s pedagogy
Integrované bloky, jejich	Cílem je vyhodnotit naplnění stanovených	analýza plánů či příprav, konzultace	po ukončení	ředitelka školy ve

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
průběh a výsledky	záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaných bloků. Evaluace jednoho integrovaného bloku předchází závěrečnému vyhodnocení všech bloků.	učitelka, pedagogické rady, konzultace s rodiči, záznam do TVP, diskuze	každého IB (nejméně 5 x ročně), všechny IB jako celek (1 x ročně)	spolupráci s pedagogy
Hodnocení a sebehodnocení pedagogů	Ředitelka monitoruje a hodnotí kvality pedagoga, jako jsou např. vstřícný a empatický přístup k dětem. Pravidelně hodnotí kvalifikovanost a odbornost pedagogického kolektivu, používaný pedagogický styl, uplatňování forem a metod reflexe a sebereflexe. Cílem sebehodnocení pedagogů je zhodnotit vlastní možnosti a schopnosti.	diskuze, hospitace, analýzy příprav a plánů, průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, pedagogické rady, písemné sebehodnocení pedagogů	denně, zamyšlení a rozhovor s kolegy, po skončení tematické části, dvouleté hodnocení školy, výroční zpráva 1x ročně, hospitační činnost 2 x ročně, písemné sebehodnocení pedagogů 1 x ročně	ředitelka školy ve spolupráci s pedagogy
Hodnocení třídy dětí	Cílem je zhodnocení třídy jako celku. Sledujeme, zda fungují jako skupina (zda si pomáhají, jsou na sebe hodní, jestli spolu komunikují, drží při sobě, jak zvládají pravidla třídy apod.).	diskuze pedagogů, pedagogické rady, pozorování dětí, rozhovory s rodiči	průběžně (dle potřeby během celého roku)	pedagogové ve svých třídách
Vzdělávací výsledky jednotlivých dětí	Cílem je vytvořit přehled o rozvoji a vývojových pokrocích dětí, podle kterého pedagog s dítětem dál pracuje. Dbáme na to, aby	záznamy do hodnotících formulářů, didaktické listy, kresby a malby, konzultace učitelky, konzultace s	průběžně (dle potřeby během celého	pedagogové ve svých třídách

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	hodnocení nebylo zaměřeno na srovnávání dětí, ale soustředilo se výhradně na individuální pokroky každého z nich a sloužilo k tomu, aby pedagog zajistil jejich optimální výchovu a vzdělávání.	rodiči, pedagogické rady	roku), nejméně však 2 x ročně	
Individuální vzdělávací plán	Cílem je zhodnotit osobní pokroky dětí s vypracovaným IVP (např. děti s odkladem školní docházky).	konzultace učitelek, konzultace s rodiči, pedagogické rady, záznamy o dětech a jejich portfolia, zprávy z vyšetření SPC, PPP nebo klinického logopeda	průběžně (dle potřeby během celého roku)	pedagogové ve svých třídách
Spolupráce s rodinou, SVČ, ZŠ, zřizovatelem a dalšími partnery	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP.	rozhovory s rodiči, dotazníky, návštěvnost na akcích pořádaných MŠ, návštěvy v ZŠ, účast předškolních dětí v zájmových útvarech, konzultace učitelek, rozpočet školy - Rada města, vystoupení pro rodiče a širší veřejnost, účast v soutěžích, vystoupení SVČ Drak, prezentace v médiích, účast na koncertech a vystoupeních, sponzoring	průběžně (dle potřeby a možností během celého roku), nejméně však 1 x ročně	ředitelka školy a další spolupracovníci